

la humanitat

Fundador : Lluís COMPANYYS

Setmanari portantveu d'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

adherit a SOLIDARITAT CATALANA

Director · Emili VIGO

Tiratge limitat a 1.500 exemplaires

2. ° EPOCA — N° 12 — PREU : 3 Francs

REDACCIO : 10, Rue de Verdun - MONTPELLIER

24 de Gener del 1945

“Per una obra constructiva que aprofiti les lliçons del passat i pze pazi un esdevenidoz de Pau i de Progrès...”

SOLIDARITAT CATALANA

Com i perquè ha estat constituïda

Fou el 28 d'Octubre de l'any passat que Esquerra Republicana de Catalunya, en una reunió en la qua hi assistiren tots els seus directius i els Presidents dels Comitès Departamentals, va prendre per unanimitat l'acord d'anar a la creació d'un moviment polític, encarregant-me al mateix temps, com a Secretari General del Partit, la gestió de fer els treballs necessaris per tal de què els seu desitgs fossin una realitat el més aviat possible.

Fa solament dues setmanes que ha quedat constituïda Solidaritat Catalana i aquesta ja ha llençat el seu manifest. Durant tot aquest període de temps, molts catalans es preguntaven: Serà possible la unitat de tots els partits polítics de disciplina catalana? I una vegada realitzada, serà possible que en aquesta coincidència hi aportin també el seu pensament polític i el seu esperit de lluita els fronts de resistència de casa nostra?

Una cosa i altra, després de llargues negociacions, ha estat feta i avui és ja una realitat. És evident que fins el moment en què tots els signants del manifest no han arribat a establir una línia política coincident que els permetés de crear aquest moviment patriòtic, tot ha estat una tasca més que difícil. Però això, avui ja no compta; la única cosa que interessa és que Solidaritat Catalana comença a actuar i, per tant, això vol dir que és una cosa viva i que a la vegada té la gran ambició de volguer representar aquell esperit del nostre poble que l'ha fet gran en les hores més dramàtiques de la seva existència.

Pel fet d'haver tingut l'honor de portar a terme, en nom del meu Partit, els treballs i negociacions que han plasmat en la constitució de Solidaritat Catalana, he cregut que fóra més que interessant que els lectors de LA HUMANITAT coneixessin quin ha estat el nostre pensament i de la forma amb què s'ha anat desenvolupant a través dels naturals obstacles que han sorgit durant dos mesos i mig, així com quina és actualment la nostra posició, no solament dintre de la política catalana sinó també de l'espanyola.

La primera cosa que calia fer i tenir en especial compte en la tasca a realitzar per obtenir els nostres desitgs, era la de no produir cap gest ni llençar cap paraula que, ni per un instant, ningú no pogués pensar que els nostres propòsits anaven contra cap ideologia, ni cap partit, ni contra ningú que representés la política de tots aquells que varem defensar les llibertats de Catalunya i de la República. Crec que aquesta premissa ha estat obtinguda a través de tots els nostres treballs i ha estat, al mateix temps, un dels motius principals gràcies al qual han arribat a bon terme les nostres gestions.

Moltes coses podria dir pel que fa referència a les conver-

ses mantingudes entre els partits i les organitzacions que signen el manifest, però això són fets que ara no interessen. Cal, però, declarar que tots els que hi han intervingut ho han fet solament pensant en la responsabilitat que cada un d'ells tenia i amb el sentiment de què anaven a complir un deure patriòtic. Ha estat gràcies a això que tots els esculls trobats, en en el nostre llarg camí, foren vençuts.

Però segurament el que interessarà més als nostres amics és conèixer altres aspectes del nostre pensament i de les nostres gestions.

En constituir-se Solidaritat Catalana i publicar-se més tard el manifest per mitjà del qual es dirigeix al nostre poble, una de les primeres reaccions que

per
JOSEP TARRADELLAS

hauran tingut molts catalans és la de preguntar-se: Per què les nostres organitzacions sindicals no en formen part? Amb referència a aquest punt cal aclarir que, si bé és veritat que en el manifest no hi ha la signatura de la Confederació Nacional del Treball ni de la Unió General de Treballadors, tenim en canvi la satisfacció de manifestar que els motius que ho han impedit estan en absolut al marge d'una actitud política que alguns podrien suposar que és un allunyament de la posició de Solidaritat Catalana.

No és res de tot això. Nosaltres no hem deixat ni un moment de tenir en compte el fet indubtable de la força que representen a casa nostra aquestes dues organitzacions. Però al mateix temps calia no caure linte aquell confusionisme tan del nostre poble i que tants errors ens ha fet cometre a uns i a altres.

Cal no oblidar, també, que Solidaritat Catalana és un moviment essencialment polític. Això no vol dir que, quan sigui necessari a tots, la nostra acció ha d'ésser, concordant amb les organitzacions sindicals, però és evident que pel fet que actualment la CNT i la UGT tenen preses unes determinades posicions polítiques, els camins per arribar a obtenir els nostres propòsits no són exactament els mateixos. Cal tenir present, per altra part, que la influència i la força d'aquestes dues organitzacions obreres no són netament catalanes sinó que estan dintre de l'òrbita de la política general espanyola. Això els dona una més gran responsabilitat, car estan lligades a compromisos i pactes en els quals nosaltres ni hi tenim res a veure.

Pel que fa referència a la CNT, que evidentment és la força sindical més nombrosa que radica a casa nostra, per la influència en el llarg d'aquest segle ha tingut en els altres pobles de la República, això representava un problema

delicat per a la realització del nostre pensament. D'aquí que des del primer moment vaig tenir un especial interès en informar detalladament als dirigents de l'esmentada Sindical, dels nostres pensaments. A través d'aquestes llargues negociacions ho hem fet sovint, car he cregut sempre que un deure ens hi obligava. Avui ens plau dir que tot seguit compregueren la nostra lleial actitud, la qual en cap moment representava, ni molt menys, el desig d'eliminar la Regional de la CNT a Catalunya del futur polític de casa nostra. Tot el contrari; nosaltres volem encara avui no caure en cap posició de compromís que per endavant prejudicaria una posició política contrària al nostre pensament i també a la que actualment té la CNT. L'experiència del que ha passat a casa nostra durant aquests últims nou anys no ha d'ésser baldera. Tots aquells que tenim el deure de pensar en el futur del nostre poble la primera cosa que hem de tenir present per a fer quelcom digne d'ell, és ésser fidels amb nosaltres mateixos i amb els nostres ideals.

Estic convençut que la nostra sincera i neta posició fou compresa tot seguit per les persones responsables de la CNT i avui que ho fem públic esperem que s'esvainen tots recels i tots els dubtes — si és que n'hi havia — amb referència a les decisions que serviren de base per a desenvolupar el nostre pensament. Si en hores greus de la nostra vida política la CNT ha col·laborat a Catalunya i a la República, ningú no dubta que d'ara endavant també ho farà. Solament cal desitjar que el passat ens serveixi a tots per a fer el que calgui a fi de realitzar una obra feconda en bé del nostre poble.

Pel que fa a la Unió General de Treballadors, podríem repetir les mateixes raons. No tenim cap desig d'eliminar-la, tot el contrari, però si la CNT avui dia representa ella sola una unitat d'acció i de pensament, la UGT catalana està passant una fonda crisi. Jo desitjo sincerament que aquesta sigui superada ben aviat per què, quan sigui necessari, pugui ajudar, amb tot el que representa, a l'obra de reconstrucció d'aquella Catalunya que tots anhelem.

Per altra banda, si fins fa tres setmanes els catalans nacionals veïem amb dolor com el Partit Socialista Unificat de Catalunya i la Unió de Rabassaires estaven dintre de la disciplina d'una organització espanyola, avui podem dir que tenim molts motius per a estar esperançats i creure que és ben possible que aviat aquestes dues organitzacions podran modificar l'actitud que tenien presa, retornant d'aquest fet dintre de la disciplina nacional. Si, com és de suposar, això és un fet, és gairebé més que segur que tots els catalans ho veurem amb satisfacció.

Segueix a la 22 pàgina

Nicolau d'Olwer, Eugeni Xammar, Martí Barrera, Solà Canizares Noguès i Biset, Rafael Tasis, Hilari Salvado, Gaetà Rahola, Joan Cunyat, ens parlen de Solidaritat Catalana

El manifest constituït de Solidaritat Catalana continua essent objecte dels comentaris més favorables. Tothom en remarca les qualitats i tothom està d'acord en afirmar que Solidaritat Catalana ofereix la més ferma de les garanties amb referència a la posició política de Catalunya. Una gran concentració de forces, amb un sentiment i una conducta solidament establertes, pot parlar amb molta més autoritat que un grup o una cleda qualsevol.

Publiquem avui un article del nostre Secretari General, senyor Josep Tarradellas, en el qual es diu tot el que el nostre Partit ha fet per la constitució de Solidaritat Catalana. Hem cregut, però, que ultra l'article de Josep Tarradellas, els nostres amics llegirien amb plaer les opinions d'homos representatius en la política de la nostra terra, pertanyents a diversos dels grups signataris de Solidaritat Catalana.

Llegiu, si us plau, el resultat de la nostra enquesta:

NICOLAU D'OLWER

«La nostra unió és reflexe de la que volen tots els catalans.»

Poc després de la signatura del manifest de SOLIDARITAT CATALANA varem tenir ocasió de parlar amb el nostre amic Nicolau d'Olwer, president d'Acció Catalana Republicana. Aquest va declarar-nos:

— Podeu dir als lectors de LA HUMANITAT que estic molt content d'aquest acte i sobretot del que representa per al futur de Catalunya. Crec sincerament que la crida a la unitat de tots els catalans serà escoltada per tothom i que la nostra cooperació patriòtica obrirà per Catalunya el camí de les llibertats i una era de pau i de treball.

La nostra unió té molta importància, perquè és reflexe de la que volen tots els catalans. Es llur unió i llur voluntat de tornar a la nostra pàtria el seu esperit i la seva vida lliure el que més poden fer per accelerar el triomf dels nostres ideals. Tots hem d'esforçar-nos, doncs, a merèixer la confiança dels catalans que són a Catalunya. Llur unió ferma i decidida serà la millor demostració del nostre encert.

EUGENI XAMMAR

«A Catalunya també s'haurà de treballar molt — i es bo que la gent comenci a acostumar-s'hi.»

Eugeni Xammar, un dels millors periodistes catalans, ens trameta aquests mots: justos i oportunistes:

El que m'agrada més de Solidaritat Catalana són els treballs que ha costat fer-la. Hi ha catalans que han treballat molt aquestes darreres setmanes i això em sembla bo perquè a Catalunya, quan tots hi tornarem, també s'haurà de treballar molt — i és bo que la gent comenci a acostumar-s'hi.

El que m'agrada més del manifest de Solidaritat Catalana són unes coses que no s'hi veuen, però que jo se que hi són. Es lleixen a una seda el manifest de Solidaritat Catalana, però està ple de renunciaments. Tots el que l'han signat ho han fet de bon grat i ningú no l'ha signat de ple grat. Cada signant ha tingut d'abandonar una part de la seva fórmula, que era la única fórmula bona, naturalment, per a restablir la llibertat a Catalunya i assegurar el benestar

dels catalans (dues petiteses). Cada signant ha tingut d'acceptar una part de la fórmula del veí i això encara ha estat més difícil. Però la Solidaritat Catalana s'ha fet tantmateix i el manifest de Solidaritat Catalana ha estat redactat i signat. Gràcies a la presència, entre els catalans, de l'Esperit Sant. Tothom ha entès que vull dir l'esperit de sacrifici.

Treball i esperit de sacrifici. Que els catalans ni oblidin que aquest és el preu que hauran de pagar si, de debò, volen restablir a Catalunya la llibertat, el Govern propi i el benestar del major nombre.

MARTÍ BARRERA

«Cal que tots els antifeixistes catalans s'hi agrupin.»

Heus ací el que em ha dit l'ex-Conseller de Treball de la Generalitat, Senyor Martí Barrera sobre Solidaritat Catalana.

La constitució de Solidaritat Catalana és un dels esdeveniments més importants pel futur redreçament polític, espiritual i econòmic del nostre poble. Ha estat un gran encert haver plasmat així en forma orgànica el que fins ara ha estat un esperit difús, i Solidaritat correspon a un anhel profundament sentit per tots els catalans que, sense abdicar de llur ideologia, posen per sobre dels interessos partidistes el sentiment nacional i per tant l'interès col·lectiu de Catalunya. Ara el que cal és que tothom faci l'esforç necessari per a fer penetrar arreu on hi hagi un català, l'esperit d'aquesta magnífica crida que fa Solidaritat Catalana al constituir-se i que aquest nom tan ambiciós respongui a una realitat de fet. Per aconseguir-ho, per a què la Solidaritat pugui realitzar una obra plenament fecunda cal que tots els anti-feixistes catalans s'hi agrupin, i el nostre primer deure és de propiciar-ho. Car com diu molt bé el manifest «la tasca d'enderrocament del feixisme, de reinstauració de la República i de reconstrucció de Catalunya, ha d'ésser l'obra conjunta de totes les forces polítiques, econòmiques i socials de Catalunya.»

SOLÀ CANIZARES

«Una ànsia de concòrdia catalana.»

Felip de Solà Canizares, signatari del manifest de Solidaritat Catalana en nom dels elements republicans de Lliga Catalana, ha respos a la nostra demanda amb una interessant declaració. Llegiu-la:

La Solidaritat Catalana és un dels aconteixements més importants de la història contemporània de Catalunya. Pels catalanistes representa la garantia més ferma de la restauració de les nostres llibertats ja que es indispensable que d'alvinement del nou règim a Espanya no trobi dividits els catalans. Però la Solidaritat representa també la garantia de la estabilitat i de l'eficàcia del futur Govern de la nostra terra. Joestic segur que la tragèdia d'aquest darrers anys ens ha servit a tots de lliçó i d'experiència. Els catalans aspirem a que Catalunya sigui un país ben governat on tots ens hi trobem bé, però això no és possible si el nostre poble està governat en interès exclusiu d'un sol Partit i d'una classe econòmica o social determinada. La Solidaritat ha de crear el clima propici per a una veritable concòrdia ciutadana i jo no puc oblidar amb quin entusiasme i emoció hem signat el pacte els representants de tots els grups polítics.

Jo tinc l'aspiració d'aportar a l'obra conjunta la contribució sincera de la gran massa de catalans de tendència política moderada. Les dretes catalanes — deixo de banda els fanàtics i els reaccionaris que jo ni vull ni dec presentar — han de donar amb un esperit constructiu l'exemple de conducta que faci indispensable l'equilibri del nou règim. Tinc motius per a creure que es trobarà una reciprocitat de conducta en els partits de centre, d'esquerra i en les organitzacions obreres. En tot cas els homes políticament responsables hem donat un exemple de solidaritat patriòtica pensant més en Cata-

lunya que en els partits i en les persones. Jo crec que això és el què ha desitjat sempre el poble de Catalunya i que la resposta del poble serà la realització disciplinada, a través dels respectius partits, d'aquesta ànsia de concòrdia catalana.

NOGUES I BISET

«Una sola fita: el restabliment de la Llibertat Nacional.»

Vegeu, ara, la resposta que el nostre amic Ramon Noguès i Biset, diputat al Parlament de la República, ha fet a les dues preguntes que el formulàrem: — Que opineu del manifest de Solidaritat Catalana? — Després d'haver llegit el manifest de Solidaritat Catalana, varem dir: heus ací un nom, un contingut i una conducta. Nom gloriós que ens recorda una gesta magnífica i patriòtica del nostre poble; nom prenyat d'esperances; Un contingut de seny polític, de responsabilitat, de precisió. Una conducta, clara i honesta.

El manifest sintetitza, al meu entendre, el pensament i el sentiment del poble català. Catalunya desitja que acabada la lluita civil que representa el règim franquista, en ésser restablertes les seves llibertats, pugui entrar en una era de pau i de concòrdia. Solidaritat Catalana correspon a aquests anhels i no defrauda les esperances del nostre poble. Les forces genuïnament catalanes fixen premisses polítiques i morals que poden i han de representar el rejuveniment de la Pàtria, així com una obra de Govern exempta d'antics errors i plena de realitzacions fecundes.

Quina creieu que ha d'ésser la seva actuació? Solidaritat Catalana ha de tenir una sola fita: el restabliment de la llibertat nacional i la seva consolidació. Això representa una tasca àrdua de reconstrucció de tots els nostres valors: Solidaritat Catalana, democràtica, republicana i liberal, socialment progressiva, encarna l'ideal necessari per a conduir la Pàtria vers vianarans de justícia que la presentin al món civilitzat com exemple de ciutadania.

RAFAEL TASIS

«No n'hi ha prou en llençar un manifest... Cal fer altres coses, moltes coses.»

Llegiu avui el que ens ha dit RAFAEL TASIS, Secretari General d'ACCIO CATALANA REPUBLICANA.

Quina impressió us ha produït la constitució de la SOLIDARITAT CATALANA?

He tingut la sort de poder assistir a l'acte de constitució del nou moviment patriòtic de tots els catalans. Crec-me que n'estic satisfet, perquè tinc el convenciment que aquesta unió dels catalanistes és presentia sota els millors auspicis. Penso que ben aviat s'haurà creent entre tots els catalans, — els que som a l'exili i els que continuen, malgrat les repressions més inhumanes, la lluita allà baix, — aquella coincidència total d'accions i de pensaments que és indispensable si volem ben aviat treure del damunt del nostre poble la tirania de Franco i dels seus sicaris.

— Com a secretari general d'Acció Catalana entre els vostres companys de partit?

Excel·lent, per part de tots els que es troben a França. Les conclusions de la nostra darrera Assemblea ja eren, si ho recordeu, una invitació a aquesta aliança i solidaritat dels partits catalans. Estic segur que, d'altra banda, els homes d'Acció Catalana que segueixen a Catalunya i que hi han organitzat el partit tot mantenint el més cordial contacte amb les altres formacions del catalanisme i de l'obrerisme rebran també amb joia la notícia d'aquesta nova SOLIDARITAT CATALANA. El títol ja diu tants records i tan gloriosos! Una entesa amb els sectors més afins no era pas difícil: de fet, ja ho sabem, ben poca cosa separa els diversos matissos del catalanisme d'esquerra i durant la nostra guerra llur col·laboració ja fou molt íntima. Però no hauria estat suficient,

Calia donar una més gran amplitud al moviment i sobretot fer-li establir els contactes necessaris amb els fronts interiors de resistència. De vegades als anys que portem d'exili ens fan oblidar que Catalunya és allà baix, i això és perillós. Ens cal, al contrari, lligar més la nostra actuació amb la dels nostres germans, contribuir a llur esforç i correspondre a llurs sacrificis amb les nostres activitats en bé de la llibertat de la Pàtria.

— Què creieu que caldrà ara que faci la SOLIDARITAT CATALANA?

Es evident que tots els signants del pacte estan convençuts que no és suficient llançar un manifest, encara que aquest manifest estigui tan bé i digui coses tan justes i eficaces com el que han signat a París el dia dels Reis els representants dels partits de disciplina catalana i els dos Fronts de resistència. Cal fer altres coses, moltes coses. Una de les primeres és obtenir que ben aviat tots els sectors polítics catalans estiguin dintre la SOLIDARITAT CATALANA. Tots, perquè cap absència no és justificada ni és convenient per Catalunya. Aquesta necessita l'esforç de tots plegats i principalment el d'aquells que durant els dos anys i mig de la nostra guerra varen compartir la responsabilitat del govern de Catalunya. I els partits catalans que han creat la SOLIDARITAT CATALANA voldrien que cap no manqués en aquest gran moviment patriòtic i faran tots els esforços que calgui per a aconseguir-ho.

Al costat d'aquest esforçment de la unitat del catalanisme i de la consegüent coordinació de l'acció de resistència dels catalans, la SOLIDARITAT CATALANA hauria de proposar-se tasques molt precises: per conèixer el fet de Catalunya, internacionalitzar-lo, establir contactes amb els moviments i els homes que en els països aliats i principalment a França poden acollir amb simpatia la nostra actitud i ajudar-nos en la nostra lluita. I, sobretot, preparar les tasques de demà a Catalunya. Estudiar els problemes que es plantejaran al moment de l'alliberació de la nostra terra; tenir ben pesades les solucions que es puguin aplicar, per tal d'evitar els estralls de la improvisació precipitada; crear els equips d'homos que hauran d'assegurar a Catalunya la continuïtat de la política catalanista i el restabliment de les funcions de la Generalitat. Tot el que tinguem estudiat i discutit a l'exili, en contacte estret amb els moviments polítics i de resistència de la nostra terra, serà fèrma feta per al dia de demà i una garantia de pau i de treball útil quan el nostre retorn. És el mínim que pot demanar-nos Catalunya, després de nou anys de guerra i d'opressió. Per sort, tenim una autoritat acceptada per tots i que ens representa a tots: el President Irla. Ens cal facilitar-li la tasca, oferir-li els instruments de govern, els partits i els homes i el programa perquè, quan calgui, pugui dur a la nostra Pàtria la garantia d'una llibertat i una justícia social que els nostres germans tant dret tenen a esperar per a ben aviat.

HILARI SALVADO

«La unió de tots els Catalans pot fer i farà de Catalunya una força democràtica potent i justa.»

— Quina és la vostra opinió personal sobre el manifest de «SOLIDARITAT CATALANA»?

Una bona impressió, perquè crec que en ell es recullen les aspiracions de la nostra gent.

— Com creieu que serà rebut entre els exiliats i a casa nostra?

Serà ben rebut, per quan tant els catalans que som a l'exili com els elements democràtics de casa nostra s'han manifestat des de fa molt de temps sobre la necessitat d'anar a un front de tots els elements polítics de disciplina catalana.

— Quins seran, al vostre entendre, el seu abast polític i la seva eficàcia?

Es indiscutible que la unió de tots els catalans pot fer i farà de Catalunya una força democràtica potent i justa.

«A Hilari Salvado, darrer Alcalde popular de Barcelona li hem preguntat: Segueix a la 22 pàgina